

noista vapaamielisistäkin työllä-
sistä ajatella, että "ei se ole työ-
väenliike mitään aikaan saanut!"
Kävisi ylen pitkäksi tässä lue-
tella mitä se on saanut aikaan,
joten tähden vaan sanoa tässä,
että jos ei työvänliikettä ja sen
järjestyntä joukkotoimintaa oli-
si ollut, niin me työlläiset olisim-
me vielä siinä samassa asemassa
kuin he olivat feodalisen maor-
juuden aikana ruoskaniskujen
sirkkoissa paljaaseen selkään.
Siis näin työlläiset, jotka eivät
vielä tunne omaa asiaansa sen
vertaa että katsoisivat velvollis-
uudekseen liittyä omiin riveihinsä,
ovat kuitenkin nauttaneensa
niitä etuja, joita järjestynyt työ-
väestö järjestöjensä avulla han-
kii.

Tov. O. Männistö, Astoriasta,
osti + eekkerin farmin W. Stave-
yhtiön pari viikkoa sitten. Män-
nistö aikoo muuttaa Svenseniin
heti kun on saanut ensin vähän
asuntoa fiksattuksi. Hänestä tu-
lemme saamaan toimivan jäsenen
osastoomme.

Svensenin ja Astorian välistä
maantietä on kulemma taas a-
lettu avamaan jonkunlaisen lii-
kekuntion, joten siinä taas jon-
kun päivän päästä näkee auto-
jen liikkuamista.

"Seitsemännän päivän farma-
reiksi" ovat etenkin suomalaiset
taällä muuttaneet sillä miltei
kaikki käyvät Astoriassa työ-
ansioilla.

Tov. H. Degernäs on myöskin
ostanut auton, "Rio"-mallia. Hän
aikoo pikapuoliin muuttaa Asto-
riasta Svenseniin. Tervetuloa!
X.

Huvittavaa jutustelua

Puolueettomuus (Non-partisan)
liiton puheenjohtajan kuuluste-
lusta kertoo Paul Wallace seu-
raavaan huvittavaan tarinaan:
Senaattori Hitchcock, toimen
senaatin sotilasvaliokunnan pu-
heenjohtajana, kääntyi äkkiä tuo-
distajan, kansallisen puolueet-
toiman maanviljelijän liiton pu-
heenjohtajan, Townleyn, puo-
leen kysymyksellä, minkä hän
ilmeisesti piti musertavana.

"Ymmärränkö minä oikein o-
lettaessani teidän käsittävän, et-
tä meidän olisi järjestettävä
teollinen kansanvalta tänne Yh-
dysvaltoihin?" kysyi Hitchcock.
— Sitten minä ajattelin, vasta-
si Townley.

— Ja te suositte sitä tällaise-
na aikana? jatkoivat nebraskalainen
senaattori utelutenaan.
— Minä teen sitä mitä vaka-
vammin, vastasi Townley.

— Mitä te oikeastaan tarko-
tatte teollisella kansanvallalla?
uteli senaattori jälleen jatkaen
yllämainittua tiedusteluaan.
— Minä tarkoitan sillä sellais-
ta teollisuusjärjestelmää, jonka
mukaan tuotteet kulkevat tuot-
tajalta kuluttajalle tuottamatta
mitään voittoa enemmän "tar-
peelliseksi" kuin tarpeettomille-
kaan välimiehille, vastasi Town-
ley.

— Te tarkoitate, että me tääl-
lä Yhdysvalloissa tekisimme sa-
moin kuin Venäjällä on tehty,
ettekö te tarkoita sitä? jatkoivat
senaattori kuulusteluaan. "Teidän
puolueenne julistukset ylistävät
venäläisiä sen johdosta kun he
ovat järjestäneet teollisen kansan-
vallan. Teidän täytynee tarkot-
taa sitä, että meidän olisi tehtävä
samaa mitä he ovat tehneet."

Townley hymyi ja työnsi
tuuhea tukkaansa hieman taak-
sepään.
— Mitä venäläiset tarkoittavat
saada aikaan ja se mitä he tä-
hän mennessä ovat saaneet sel-
län. "Herra senaattori voi nähdä
puolueettomuusliiton julistuk-
sista, että liitto suositteli sitä
päämäärää mitä Venäjän vallan-
kumoukselliset tavoittelevat. Mi-
tä Venäjällä on tapahtunut pit-
källisen sodan tuottaman väsy-
myksen ja saksalaisten kihoituksen
kautta, sitä me suuresti sur-
kuttelemme."

Senaattori Hitchcock etsi ka-
siinsa erään julistuksen jossa
liitto kehottaa Yhdysvaltain kan-
saa tukemaan kaikella voimallaan
nykyistä sotaa tarkotukse-
lla tukea ja laajentaa sitä valtiol-
lista kansanvaltaa mikä meillä
on; samaisessa julistuksessa ke-
hoitetaan kansaa käsittelemään
historiallisen tehtävänsä, joka

on teollisen kansanvallan aikaan-
saaminen. Hän löysi erään tuo-
sen julistuksen jossa liitto pu-
huu kapitalisteista tämän maan
hallitsevana voimana.

Senaattori Reed halusi tietää
miksi Townley puheissaan jat-
kuvasti kuvaili takäläisiä suuria
rahamiehiä miehinä, jotka työ-
tyivät sodan kustannuksella.

— Te selitätte, että jos heitä
riistettäisi heidän voittonsa, niin
he eivät niinkään suuressa määrin
suositsi sotaa. Tämän puhe-
tavan yleinen vaikutus on sel-
lainen, että kansa joutuu ajat-
telemaan, että tämä sota onkin
vain varakkaitten sotaa. Ettekö
te halua saada aikaan juuri tätä
vaikutusta? Arvelletteko olevan
isänmaallista tehdä tällä tavalla?

— Te varmaankin ajattelette
herra senaattori, että on isän-
maallista osottaa nuorukaista
joka yrittää välttää asevelvollis-
uudesta, jotta hänet saadaan
täyttämään velvollisuutensa. Me
ajattelemme niin ja minä arvel-
len teidän ajattelevan samoin.
Well, asia on nyt siten, että
puolueettomuusliitto arvelee, et-
tä rikkaat miehet, jotka niittävä
voittoa sodasta, ovat myöskin
"släkkäreitä" ja me haluamme
osottaa heitä syyttä, kun heidän
menettelynsä häitää sotaa yhtä
paljon kuin asevelvollisuuskar-
koilijaktin.

— Ja te uskotte, niinkuin te
sanotte tässä julistuksessanne,
että tämä maa on rikkaitten miehen
hallitsema? uteli senaattori Reed
edelleen.
Vastaukseksi pyysi Townley
oikeutta saada lukea erästä va-
peripalasta joka hänellä oli kä-
dessään. Luvan saatuaan hän lu-
ki selityksen jossa sanottiin että
suuret teollisuusyritykset ovat
Yhdysvaltain isäntä.

— Tämä ote, selitti Townley
on erästä kirjasta jonka presi-
denti Woodrow Wilson on kir-
jottanut.

Senaattori Weeks yritti pois-
tata lukemisen aiheuttamaa vai-
kutusta, selittämällä, että:
— Well, presidentti kirjotti
tuon ennen sotaa, mahdollisesti
hän tietää paremmin nyt.

— Jos hän on muuttanut kan-
tansa, niin ei hän ainakaan ole
meille siitä ilmoittanut, vastasi
Townley.

Vähän myöhemmin joutui se-
naattori Weeks eräseen toiseen
huvittavaan välikohdaukseen. Sena-
attori Reed oli saanut selvitet-
tyä, että puolueettomuusliitolla oli
jotain 200,000 jäsentä, joista noin
neljäsosa maksoi jäsenmaksunsa
\$8 vuodessa. Erään kysymyk-
sen johdosta oli Townley ennät-
tänyt selittää, että liiton kansal-
listoimisto oli ostanut vapauslai-
na bondeja \$5,000 arvosta.

— Teillä on ollut paljon sa-
nomista suurten korporatioiden
epäisänmaallisuudesta, herra
Townley, aloitti Weeks. Mutta
nimittäkääpäs yksikään yksityinen
korporaatio, jonka vuositulot
ovat miljoonan dollarin vuodessa
ja joka olisi ostanut ainoastaan
\$5,000 arvosta vapauslainabondeja.

Meidän tulomme ensiksikään
eivät ole mitään voittoa, selitti
Townley, ja toiseksi en minä
ole kuullut demokraattipuolueen
tai republikaanipuolueen ostan-
neen dollarinkaan edestä vapaus-
lainabondeja, tokasi Townley,
saaden aikaan yleisen naurunre-
makan valiokunnan kokoushuone-
essa.

Weeks huomasi astuneensa
veteen ja kiiruhti pois, mutta
oullui hän kääntyi takaisin ja
lausui:
— Mutta republikaanisella
puolueella ei olekaan sellaisia
tulot kuin teidän puolueellanne
on. — Ja jälleen kaikki huoneus-
tossa riakas naurunremakka.

Senaattori Reed halusi edel-
leenkkin tietää, mitä varten
Townley puolusti sellaista "mitä
te nimittätte teolliseksi kansan-
vallaksi".
— Minä haluan antaa teille
esimerkin, vastasi Hownley.
Koillisosassa maata ovat suuret
mylly-yhtiöt lajitelleet maanvil-
jelijään vehnää sillä tavalla, että
ainoastaan osa maanviljelijään sa-
dosta on tuottanut sen hinnat,
mikä hinnottelussa on julkaistu
ja lähes kolmenkertaisena on
tuottanut ainoastaan 65 senttiä
bushelilta. Tämä suurin osa
heidän sadosaan luokiteltiin
"Feed D" vehnäksi. Nyt me
saimme tietää kokeiden kautta,
joita valtion maanviljelysopistol-
la on toimeenpantu, että "Feed D"
vehnää voidaan jauhattaa
aivan samanlaisia vehnäjuuhoa
ja ainoastaan 5 prosenttia vä-
hemmän bushelia kohti kuin mi-
tä saadaan jauhattamalla No. 1
Northern vehnää, jota pidetään
parhaimpana vehnänä. Ja vie-
lä me saimme tietää, että mylly-
yhtiöt ilmoittivat tästä seikasta
ammattivierilleen.

Tämä olkoon kylliksi osotta-
maan teollisen kansanvallan tar-
peellisuutta. Päästäksennne si-
hen me suosittelme yhteisesti
omistettujen elevaattorien ja myl-
lyjen rakennuttamista, joihin
maanviljelijä voisi myydä tuot-
teensa niiden todellista arvoa
vastaavasta hinnasta. Tämä
selkka, voidaan sanoa, selvittää
yhdnen puolen teollisen kansan-
vallan kysymyksestä.

Senaattori Hitchcock halusi
tietää, jos yhtään sellaista yhe-
teisesti omistettua myllyä oli ra-
kennettu. Townley vastasi että
liittohallinnon elintarvekontrole-
eroin toimenpiteet olivat teh-
neet tämän toimenpiteen tarpeet-
tomaksi tällä hetkellä.

— Siten te olette havainneet,
että löytyy muita keinoja kuin
venäläisten toimeenpanemat te-
olliset kansanvallan aikaansaam-
iseksi, huomautti senaattori
Hitchcock.
— Se mitä elintarvehallinto
on tehnyt, koskee ainoastaan yhä
tätä osaa kysymyksestä.

— Mutta te myönätte, että
löytyy muita teitä näiden asioiden
toimeenpanemiseksi.
— Me emme välitä siitä, miten
se tehdään, selitti Townley. Me
ainoastaan vaadimme, että se
tehdään.

Senaattori Reed alkoi nyt kuul-
ustella Townleytä osottaakseen
puolueettomuusliiton johtajien
kapinallista mielialaa. Hän ryhty-
i tutkimaan järjestön toimeen-
panevaa komiteaa. Yksi toisen-
sa perästä järjestön toimeenpan-
nevan komitean jäsenistä havait-
tiin olevan joko republikaanin tai
demokraatin. Lopulta Reed tap-
asi yhden komitean jäsenen ni-
meltä Lehmkke, joka oli syntynyt
tässä maassa saksalaista
vanhemmista ja jonka isä oli
taistellut pohjoisvaltioiden arme-
ijassa.

— Onko Lehmkke sosialisti?
tiedusteli senaattori Reed.
— Ei ole.
— Oletteko varma siitä?
— Olen.

Reed alkoi vaipata toivotto-
muuteen. Kohottaen ääntänsä
hän kysyi:
— No miksi ette sitte kerro
meille, mihin puolueeseen hän
kuuluu?

— Hän on North Dakotan rep-
ublikaanisen valtiokomitean pu-
heenjohtaja, vastasi Townley.
— Ja jälleen kaikki riakas nauru
kuulustelussa läsnäolien kes-
kuudessa.

Seuraten erästä toista tieduste-
lunijaa halusi Reed saada tietoa
neljästä liiton jäsenestä, jotka
Minnesotassa oli asetettu syyte-
eseen.
— Kuinka monta heistä on ha-
vaittu syylliseksi? kysyi hän.
— Ei yksikään.

— Heitä syytettiin epäisän-
maallisuudesta, eikä niin, jatkoivat
Reed.
— Ei.
— No, sitten vakoilulain rik-
komisesta eikä niin?
— Ei.
— No, mistäs sitten?
— Laittomasta kokoontumi-
sesta.

— Mutta he olivat kokoontu-
neet tarkotuksella vastustaa so-
taa. Te tiedätte sen.
— Se ei pidä paikkaansa.
— Mitä he sitten tekivät, esi-
merkiksi Breverin jutussa?
— He keräsivät kolehtia puo-
sen ristin hyväksi, selitti Town-
ley.

— Tahdotteko te väittää, että
miehiä vangitaan sen johdosta,
kun he pitävät kokousta puo-
sen ristin hyväksi?
— Sitä he tekivät, kun kokous
hajotettiin ja puhuja vangittiin.
— Mutta he olivat rikkoneet
lakia.

— Sitä he eivät olleet tehneet,
selitti Townley. Yleinen tur-
vallisuuskomitea oli päättänyt,
että kokousta ei saada pitää.
Tämä oli ainoa laki koko asia-
sa. Valamiehistö vapautti mei-
dän miehemme ensi äänestykses-
sä. Liittohallituksen viranomai-
silla ei ole mitään kannetta mei-
dän liittomme jäseniä vastaan.
Meidän vastoinkäymisemme joh-
tuivat Yleisen Turvallisuuden
Commissionista.

Tuli ilmi että yleisen turval-
listuskomitean jäsen McGeen, to-
distettuaan senaatin valiokunnas-
sa, että jokainen puolueet-
toimuusliiton jäsen on kavalta —
jonka seloituksen sanomalehdet
ovat laajalti levittäneet — palasi
takaisin komitean kuulusteluun
ja halusi saada pöytäkirjasta py-
hityksi pois edellämmin tu-
lunutta. Senaattori Reed yrit-
ti saada selityksi, että McGeen
lausunto tarkoitti vain liiton joh-
tajan, mutta tätä selitystä ei va-
liokunnan puheenjohtaja hyväk-
synyt. — Puhe.

Uudistakaa tilauksenne
ajoissa ettei lakkautus-
ta lehden lähettämises-
sä tule tapahtumaan!

Porvarien kosto
Pariisin Kommunin viimeinen
näytös.
Teoksesta Pariisin veripäivät.
(Jatkoo.)

KPORVARISTAON KOSTO

Maatyötä pidetään raskaimpa-
na. Siihen kuuluu kivien raivaus-
maista, kaivausta j. n. e. ja se lo-
petetaan ainoastaan sunnuntai-
aamuisin joulunpäivän jälkeen a-
jaksi. Ravinnoiksi saamme kel-
lo viisi aamulla huonona kaivua
ilman sokeria, 700 grammaa lei-
pää ja 100 grammaa papuja, iltan-
sella pienen kappaleen raavaanli-
haa ja viikottain 69 centtilitraa
viiniä. Jos minä voisin ostaa it-
selleni päivittäin neljänneksen
leipää, antaisi minun terveyteni
vähemmän toivomisen varaa.

Monet meikäläiset ovat jo kuol-
leet; useat makavaat sairaina
voimien puutteessa, viisitoista
kuudestakymmenestä St. Louis-
iin tulleesta on sairaalassa....
Kaikki tämä olisi siedettävissä,
ellei meitä olisi suljettu yhteen
tavallisten rikoksellisten kanssa.
Meitä asuu viisikymmentä yhe-
dessä majassa... Mitä myymä-
löihin ja konttoreihin tulee ei
kommunardeja niihin päästetä

Muun toinen kirjottaja:
"Nou'n saarella, helmikuun vii-
dentenäistä päivänä.
Minä eristään niin paljon kuin
voin, mutta on heikko, jolloin
minun täytyy puolustaa ruoka-
annostani toveriäni ruokahalu-
vastaan ja jolloin minun täytyy
antaa Mano' ja Lathauerin" ta-
paisten miesten sinutella itseäni.
... On kauheata, ja minä
punausten häpeästä ajatellakseni,
että minä kaiken tämän inhoit-
vaisuuden suhteen olen tullut
melkein tuntemtomaksi. Nämä
kurjat käyttäytyvät mitä halpa-
mimmisin, eivätkä suinkaan ole
heidän pienimpiä kiusaajiamme.
Olemme on semmossa, että siitä
voi tulla hulluksi, ja minä luulen-
kin, että moni meistä vielä siksi
tulee. Onneton Berezowsky, jo-
la jo kahdeksantoista vuotta")
on niin paljon kärsinyt, on jo lä-
hellä siksi tulla ja on oikein sääl-
hää nähdä. Se on kauheata
enkä uskalla sitä ajatellakaan
Kuinka monta kuudatta ja tuot-
ta täytyy meidän viettää tässä
Bagnossa? Minä kauhistun tä-
tä ajatellakseni....

Kaikesta huolimatta ette saa
luulla, että minä annan taivuttua
itseäni. Minulla on rauhallinen
omattutu ja minä tunnen itseni
voimakkaaksi. Ainoastaan tervey-
teni voisi minun pettää, mutta
minä tunnen itseni varmaksi, en-
kä tule olemaan heikko....

Muun toinen:
"Minä olen paljon kärsinyt:
Bagnoa, kahleita, pakko-riiyyä ja
mikä vielä pahempaa, häpeällistä
kosketusta vankien kanssa. To-
sin on minulla lohdutuksena näin
monista kärsimyksistä rauhalli-
nen omattutu, vanhempiin rak-
kaus ja semmosten miesten kun-
niotus kuin Teidän... Miten
usein olenkaan ollut lamassa, mi-
ten monet heikot hetket, miten
monet epäilykset ovat saaneet
minun valtaansa. Minä uskon ih-
missiin, mutta ihanne toisenä
jälkeen on minulta hävitetty.
Muutos on minussa tapahtunut
ja minä olin vähällä sortua niin
monien pettymyksiä johdosta."

Muun toinen:
"Minä en salaa itseltäni, että
nämä vuodet ovat kokonaan mi-
nulta menettettyä, ei ainoastaan
sitten, että terveyteni on koko-
naan turmeltunut, vaan sitten, et-
tä tunnen joka päivä luisuvani
alaspäin. Tätä elämää onkin to-
della vaikea sietää: ilman kirjoja
(paitsi kirjastoissa olevia) tässä
innoittavassa Bagnossa, alttiina
kaikille solvauksille ja lyönnille,
suljettuna ristikoilla varustettu-
ina hakeihin, kohdeltuna työ-
pajoissa villien eläinten tavoin,
kaleerimiehistön ja vankeustove-
rimme solvaamista, täytyy mei-
dän sietää kaikkea nurisematta.
Vähäisinkin käskyjen rikkomis-
en aiheuttaa hirvettä rangaistuk-
sia: yksinäisvankeutta, leipä-
annoksen poisottamista, penka-
lortuvia ja ruoskaa. Se on häpe-
ällistä ja minua värisyttää sitä
ajatella. Useat tovereistamme
ovat kurituskomennuksissa
kaksinkertaisiin kahleisiin kyt-
kettynä pakotettuja mitä anka-
rimpana tvöhön, nään kuultu-
mina, kärsien kepin iskuista ja
usein revolverin laukauksista, il-
man yhteyttä meidän kanssam-
me, niin ettemme voi heille edes
leviän palaa pistää. Se on kau-
heata, ja minä pelkään, ettei
kaikki tämä tule niinkään pian
loppumaan. Mutta tullaan toki
tekemään vastalauseita, meitä ei
töki tultane unohtamaan, se oli-
si kauheata, jos meidät jätettäi-

Kuulkaamme miten kaleeri-
vanki soittaa kuolinkelloja.
"Nou-saarella, huhtik. 19 päi-
vänä 1875.
En voi jättää mainitsematta,
että ympärillä on monta ystävää
kuollut, sekä että tässä kuussa
olen nähnyt viiden sortuvan."
15 päivä toukokuuta 1875.
Isä Audant, eräs Cayennestä
palanneita, on nyt ainoaksi va-
pautunut kahleistaan. Hän oli
kivulias, 59 vuotta vanha, ja mei-
dän työme oli hänen kuluttu-
nut. Eräänä päivänä sai hän vai-
kean kurkkutaudin, joka hänet
mursi; siitä huolimatta täytyi
hänen uudeelleen ryhtyä työhön.
Kaksi päivää myöhemmin pyysi
hän lupaa saada tulla lääkäriin
tutkittavaksi; hän sai siitä van-
keutta. Viisi päivää myöhemmin
kuoli hän sairaalassa ja muuta-
ma päivää myöhemmin seurasi
häntä hautaan muuan toinen, ni-
meltä Gobert."

"Canalea joulukuun 25 päivä-
nä 1875.
...Siihen tulee vielä lisäksi
vanhojen ystävien kuolema. Ma-
rotean jälkeen ovat kuolleet:
Morten, Mars ja Lecoile, jotka
hautasimme noin kuukausi sit-
ten."
He kuolevat mutta kukaan ei
sorruta tähän leijun. "Valtiolliset
rangaistusvangit ovat miehiä;
heidän on omistunut säilyä tahr-
raantumattomina liassa." Ylitar-
kastaja Reboul on vaihdoissa
tullut lausueksi tämän tunnus-
tuksen. Mitä on kristittyjen
marttyriin paljon keuhutu sanka-
rillisuus, jonka tarvisi kestää

Pommijuttu tullut ilmi
Muskogeessa
Muskogee, Okla., 28 p. tou-
koek. — Hallituksen piirikoueuden
tuomari Ralph E. Campbell ja
yleisyyttä W. P. McGinnisiä
vastaan suunnitellen salaliiton
toimihenkilöt vangittiin ja ajo-
tu pommiräjähdykset tulivat es-
tetyiksi, niin selittävät hallituk-
sen poliisiviranomaiset, jotka
vangitsivat neljä miestä ja nai-
sen, kun tapasivat nämä Musko-
geen etukaupungissa. Vangitun-
nen väitettiin olleen matkalla ku-
llettamassa helvetinkonetta sala-
liiton vihaamisen virkailijoihin
asunnoille.

Kaksi kuuluisaa ryöstömurha-
jaa.
Tuomittu sen vuoksi että hän
Pariisissa ampui Venäjän keisaria.

HEISKARIN VELJESTEN
Räätälin Liike Chicagossa

ON LIIKE JONKA LUOTTO JA MAINE AMERIKASSA ON SUOMA-
LAISISTA RÄÄTÄLIN-LIIKKEISTÄ TUNNETUIN sentähden, että he
valmistavat vaatteet VOITATTOMASTI HYVYDESSÄ hintoihinsa
nähdyn, sekä varustavat valmiuteensa niin että ne vaan paranevat vuosi
vuodelta, jota enempi liike laajenee. KANKAAT EHDOTTOMASTI
PARHAAT, juuri tehtaita saapuneet ja valikoima erittäin iso, sekä
hyvin monipuolinen. KUOSIT varmaan viimeistä ja uusinta mallia,
joiden mukaan oikein, sekä kokemuksen perusteella aina vaatteet liik-
keessämme leikataan joka tilaajan vartalon rakenteen ja mittojen mu-
kaan, sekä meidän ammattitaitoisten UNION RÄÄTÄLIEMME käsillä
niin valmistetaan että ne ei koetausta kalpaa. ON SUOSITUIN JA SUU-
RIN SUOMALAINEN RÄÄTÄLIN-LIIKE TÄSSÄ MAASSA, sillä onnistu-
minen ja luotto seuraa rehellistä ja hyvää työtä sekä toimintaa. Tämän
todistaa valmisteltemme käyttäjien lukuisat joukot ja on se paras to-
distus vaatteittemme hyvydestä, kun samat henkilöt, joiden lukumäärä
nousee moniin tuhansiin, uudelleen tilaavat joka vuosi HEISKARIN
VELJESTEN liikkeestä vaatteensa ja ovat jo viimeisen kymmenen vuo-
den aikana jatkuvasti tilanneet. Nämä tilaajat ovat tyytyväisiä sentäh-
den kun he ovat saaneet melitä muodikkaat, sopivat, kestävät ja ryhti-
näsi pitävät vaatteet, sekä rahansa täydestä arvosta tavaraa ja aina re-
hellisen kohtelun. HINNAT kohtuulliset siitä huolimatta että kankaat
yhä muut tarpeet ovat viime aikoina paljon kallistuneet. Liikkeessäm-
me leikataan ja valmistetaan aina kaikki vaatteet alnoastaan tilauksen ja mittojen mukaan ja MEILLÄ EI
ole valmiita vaatteita myytävänä. Liikkeemme asiamiehet, joita löytyy lähes kaikissa valtioissa Yhdysval-
loissa, ovat lähteneet juuri Teitä varten liikkeelle. TAYDELLINEN TYYTYVAISUYS VAKUUTETAAN
ELI RAHAAT PALAUTETAAN.
HALUTTAAN vielä lisää uusia toimelaita ja rehellisiä asiamiehiä niihin valtioihin eli niille paikkakun-
nille, joiussa niitä ei vielä ole.

O. A. HAYSKAR BROS. & CO.
358-366 W. MADISON ST. CHICAGO, ILL.

siin tänne. Minun on mahdoton-
ta työskennellä ja minulla on
täysi syy sanoa, että nämä vuo-
det ovat minulta menettettyjä.
Se saa minut epätoivoon; minul-
la ei aikomus opiskella, mutta
mihin voi ryhtyä ilman kirjoja
ja joutoa?

Me elämme melkein kokonaan
ilman uutisia, mutta sen verran
kuitenkin tiedämme, että fasa-
valta päivittäin lajituu. Siinä
onkin meidän koko toimomme,
mutta on uskalla siihen liian lu-
jasti luottaa; me olemme jo lii-
an usein petyneet!

Emme tiedä kuinka moni
meistä on vielä elossa. Marotte
jätti meidät maaliskuulla 1873.
Armahdusvaliokunta oli hänen
rangaistustaan loventaakseen,
vaihdenut Satoryn Non-saareen.
25 vuotiaana kuoli hän Bagnos-
sa kahden sanomalehden artik-
kelin takia, sillä aikaa kun Ver-
saillesin sanomalehdistön shak-
kaalit, jotka joka riivallään ovat
vaatineet ja saaneet verivirtoja,
pitävät hallussaan Pariisia. Hän
säilytti rohkeutensa viimeiseen
hetkeen saakka. "Kuoleminen ei
ole vaikea asia," sanoi hän ystä-
villeen, jotka olivat hänen kuoli-
linnuteensa ympärillä, "mutta
minä olisin pitänyt Satoryn te-
lotuspaaluja tätä runon pesää pa-
rempana. Ystävät meikstekään
minua; mitenkään tulee äitini
käymään?"

Kuulkaamme miten kaleeri-
vanki soittaa kuolinkelloja.
"Nou-saarella, huhtik. 19 päi-
vänä 1875.
En voi jättää mainitsematta,
että ympärillä on monta ystävää
kuollut, sekä että tässä kuussa
olen nähnyt viiden sortuvan."
15 päivä toukokuuta 1875.
Isä Audant, eräs Cayennestä
palanneita, on nyt ainoaksi va-
pautunut kahleistaan. Hän oli
kivulias, 59 vuotta vanha, ja mei-
dän työme oli hänen kuluttu-
nut. Eräänä päivänä sai hän vai-
kean kurkkutaudin, joka hänet
mursi; siitä huolimatta täytyi
hänen uudeelleen ryhtyä työhön.
Kaksi päivää myöhemmin pyysi
hän lupaa saada tulla lääkäriin
tutkittavaksi; hän sai siitä van-
keutta. Viisi päivää myöhemmin
kuoli hän sairaalassa ja muuta-
ma päivää myöhemmin seurasi
häntä hautaan muuan toinen, ni-
meltä Gobert."

"Canalea joulukuun 25 päivä-
nä 1875.
...Siihen tulee vielä lisäksi
vanhojen ystävien kuolema. Ma-
rotean jälkeen ovat kuolleet:
Morten, Mars ja Lecoile, jotka
hautasimme noin kuukausi sit-
ten."
He kuolevat mutta kukaan ei
sorruta tähän leijun. "Valtiolliset
rangaistusvangit ovat miehiä;
heidän on omistunut säilyä tahr-
raantumattomina liassa." Ylitar-
kastaja Reboul on vaihdoissa
tullut lausueksi tämän tunnus-
tuksen. Mitä on kristittyjen
marttyriin paljon keuhutu sanka-
rillisuus, jonka tarvisi kestää

Ribourt oli tuonut mukanaan
erottamääräyksen kuvernööri
La Riche'ille, joka kiskomisi-

Kaksi heistä on kuvailtu
pakoansa ja esittänyt mieltäkiin-
nittäviä yksityiskoikkoja Uude-
sata Kaledoniassa kirjassaan: Eras
matka maan ympäri", A. Baille-
re ja "Erään kommunistin jäsenen
muistelmat", Jourde.

Aberdeenin lähellä löy-
tyi puuhun hirte-
tyn ruumis

Aberdeen, Wash., 28 p. tou-
koek. — Kaupungin ulkopuolelta
metästä on löydetty tuntemat-
oman miehen ruumis puun oksan
hirtettyinä roikkumasta.
Tutkimon toimittaneet virano-
maiset arvelevat hirtittäytyneen
tehneen itsenmurhan, mutta ylei-
sön kesken liikkuu varomatto-
mampia arveluita. Miehen vaate-
teista löytyi paperilappu, johon
oli kirjoitettu: "Tämä on Albert
Wright. Hänen äitinsä nimi on
Mrs. C. M. Long." Sitä vastaan
miehen takinlauleksen ja hat-
tun oli neulottu nimi: B. Mar-
shall. Mies oli ollut kuolleena
jo jonkun aikaa, sillä ruumis oli
ehtinyt madäta huomattavasti.

Ennen tarkostalle läh-
töänne tarkastakaa To-
verin ilmoitus-osastoa.

ainoastaan hetken, verrattuna
näiden miesten sankariteuteen, jot-
ka päivästä päivään ja pyövelien
sä väsymättömän kidutuksen a-
laisina pitivät kiinni valtiollisesta
uskontunnustuksestaan ja arvos-
tasta?

Ja tunnemeko me edes koko
heidän kurjuuttaan? Ainoastaan
sattuma on nostanut hiukan sa-
laperäisyyden verhon lievetta.
Maaliskuun 19 päivänä 1874 on-
nistui Rochefortin, Jourde'n,
Paschal Graussetin ja kolmen
muun karkotetun paeta erällä
australialaisella laivalla.*)

He pääsivät onnellisesti Aus-
traaliaan ja heidän kertomuk-
sensa on heittänyt hiukan valoa
tähän pimeyteen. Kultin silloin,
että kommunistit saivat kaleeri-
reilla kestää erikoisia kidutuk-
sia; että penkaalourinvaingaus,
joka turmeli kadet, on vielä käy-